

Satakunnan hyvinvointialueen asiantuntijalausunto hallituksen esitykseksi hyvinvointialueesta annetun lain ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain 2 ja 17 §:n muuttamisesta (HE 78 / 2024)

Ennakollisen talouden ohjauksen menettely

Ennakollinen talouden ohjauksen menettely on välineenä lähtökohtaisesti kannatettava. Menettelyn tulee kunnioittaa alueiden itsehallintoa. Uusien välineiden lisääminen ei kuitenkaan poista epäsuhtaa hyvinvointialueiden rahoituksen ja hyvinvointialueita koskevan lainsäädännön velvoitteiden välillä.

Ennakollisen talouden ohjauksen käynnistäminen perustuu laissa määriteltyihin kriteereihin, mutta jättää käynnistämislle harkintavaltaa. Harkintavallan jättäminen lainsäädäntöön on perusteltua, mutta edellyttää, että käynnistämisen harkintavallan käyttö perustuu objektiivisiin ja läpinäkyviin kriteereihin, jotka ovat osoitettavissa.

Lisäksi tulee kiinnittää huomiota siihen, että jo nykytilanteessa ministeriöiden kanssa käytävät keskustelut ja erilaiset raportointivelvoitteet kuormittavat hyvinvointialueiden hallintoa. Esityksen mukainen ennakollisen talouden ohjauksen menettely voi lisätä hallinnollista taakkaa entisestään ja siten kasvattaa hyvinvointialueiden hallinnon kustannuksia.

Arviointimenettely

Arviointimenettelyn käynnistämisen kriteerien kiristäminen voidaan nähdä perusteltuna muutoksena, joskin lainsäädäntö antaa jo nykyisellään riittävät mahdollisuudet hyvinvointialueiden valvomiseen. Sen sijaan hallinnollisten raportointivelvoitteiden määrän lisäämistä tulisi tarkkaan harkita, koska jo nykyvelvoitteet kuormittavat hyvinvointialueiden hallintoa olennaisesti.

Arviointimenettelyä koskevan sääntelyn muuttamisen asemasta olisi olennaisempaa pidentää nyky-lainsäädännössä olevaa alijäämien kattamisvelvollisuuden aikajännettä.

Lainanottovaltuus

Muutos on teknisluontoinen korjaus, ja siten kannatettava.

Muut huomiot

Aluevaltuuston tehtäviä koskeva muutosehdotus (22 §) asiakasmaksuja koskevasta päätösvallasta on kannatettava.

Porissa 6.10.2024

Kirsi Varhila

Hyvinvointialuejohtaja

Satakunnan hyvinvointialue